



GRUP DE TREBALL D

NOVES FORMES DE TREBALL

- Treball en xarxes entre centres
- Projectes comuns
- Intercanvis amb àmbits afins de la comunitat

1. EL TREBALL EN XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS

ISABEL JUÁREZ ROMÁN (EDUCADORA CP DE DONES DE BARCELONA)

Definició: Partim de la base que tota persona té uns coneixements, unes experiències, uns interessos o habilitats que mitjançant una metodologia participativa poden intercanviar amb altres companys en un espai educatiu concret. Hi ha tres tipus de treball en xarxa: el treball dins el mateix centre (incorporant-lo als programes educatius del centre); el treball en xarxes entre centres i el treball en xarxa comunitària.

Facilitats:

- Mostra una estructura molt flexible, que s'adapta a uns espais i moments determinats.
- Són les persones participants que configuren els continguts, a partir dels seus interessos personals i formatius, tots coordinats pels educadors i educadores socials.
- Suposa una maximització dels recursos disponibles al centre.
- Es pot implantar puntualment en la dinàmica del centre, o bé, depenent de les infraestructures i els recursos de cada CP es pot plantejar com una metodologia present en pràcticament tots els programes educatius i de tractament.
- S'estableix un diàleg, on no hi ha una línia unidireccional de transmissió de coneixements (educadors-educants), sinó que apareixen nous rols que trenquen les estructures jeràrquiques ("tots poden ser educadors i educadores"). No hi ha una informació més valuosa que una altra, és un procés de reciprocitat constant.



Exemples

* Al CP d'Homes de Barcelona porten ja força temps aplicant aquesta metodologia participativa. En un mateix espai d'uns 70 m², la galeria 3, es poden estar desenvolupant simultàniament diverses activitats dins la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements: Informàtica, taller de còmic, electrònica, taller literari, idiomes (català, castellà, anglès, francès) i arts plàstiques (marqueteria, dibuix i pintura,...).

La funció de l'educador o educadora és coordinar les activitats en funcionament, incentivar la participació en les activitats, programar els continguts i metodologies de cada activitat, etc.

* Altres exemples els podeu consultar en documents adjunts.

Proposta per al debat

- És viable l'aplicació d'aquesta metodologia en els vostres centres?
¿Per què?
- Quins possibles obstacles hi detecteu?
- Creus que les qüestions de seguretat és un d'ells?
- I la disponibilitat dels espais educatius?
- Com definiríeu les funcions dels educadors socials en aquest cas?
Es poden complir les expectatives demanades?
- Té algun sentit dins els programes de Tractament? O tant sols és viable per a determinades activitats de caire d'animació sociocultural?
- Altres qüestions....

2. LA TRANSVERSALITAT COM A METODOLOGIA DE TREBALL

Definició i exemples

- En aquest cas fem referència a una metodologia de treball d'uns continguts educatius o de tractament en equips multidisciplinaris que conformen el personal de cada CP, o membres de la societat implicats.

Hi ha moltes situacions que requereixen la presència d'altres membres de l'Equip de Tractament o d'altres, com els Serveis Mèdics per a donar suport a la tasca educativa que duen a terme els educadors i educadores.

Per exemple, es pot estar treballant un programa d'habilitats socials transversalment a totes les activitats del centre, implementar-lo a la vida regimental, i implicar-hi a tots els agents educatius.

Es pot treballar en un programa d'inserció laboral amb la col·laboració d'educadors de Secció Oberta.

Es poden treballar hàbits de vida saludable, temes de nutrició, trastorns de l'alimentació, salut reproductiva,... amb els Serveis Mèdics.

Treballar conjuntament amb els monitors d'esports, monitors de Ioga per programar sessions de relaxació, per exemple, per integrar-ho dins el Programa de Control Emocional.

Quan són festivitats o setmanes temàtiques: com el cas de la Setmana de la SIDA, es programa i porta a terme molt estretament amb Actua Barcelona i els educadors i educadores una sèrie de tallers, xerrades, video-forums i activitats lúdiques.

- També podem fer referència a un ús compartit de l'espai o dels recursos disponibles dins el CP.

Podem concebre l'espai també de forma transversal, possibilitant una maximització i reaprofitament dels recursos disponibles en el centre.

Un bon exemple el trobem en l'aula d'informàtica. Es poden impartir cursos d'informàtica, inicial i bàsica; impartir monogràfics d'Internet; integrar-ho dins el programa d'inserció laboral; pot donar suport a la tasca dels i les mestres per fer consultes, per buscar materials pedagògics, per estudiar a distància, o per fer un ús dels materials multimèdia disponibles; ho pots utilitzar com a recurs puntual de qualsevol programa educatiu i de tractament (SAC, SOVI, Toxicomanies, etc...) o bé fer una aula d'autoformació. Cada centre, doncs, en faria un ús segons les demandes, els usuaris/àries i les necessitats formatives i d'oci.

Altres espais poden ser el pati, les sales polivalents i la biblioteca, per exemple. En tot cas és donar múltiples usos als espais amb nous significats.

- En tercer lloc, podem parlar de la coordinació del PIT entre el personal de Tractament i afins al centre.

Aquesta és potser la forma més comuna de treballar transversalment amb altres membres de l'Equip de Tractament. El PIT (Programa d'intervenció individualitzada) necessita del treball en equip constantment.

- Finalment ho podem entendre com la implicació de la COMUNITAT dins els programes educatius i de Tractament.

Sigui de forma esporàdica o formant part d'un conveni de col·laboració, dins d'una activitat especial (setmana cultural, dies mundials, festivitats,...), o bé dins un programa educatiu o de tractament, és molt important dins el Reglament de règim penitenciari obrir els CP a la COMUNITAT i a la societat en general. Aquest terme agrupa des de persones a títol individual, un col·lectiu o institució de caràcter ciutadà, medi ambiental, esportiu, de drets socials, cultural, etc.

Propostes per al treball

- Aquí cadascun/una hauria de fer un treball de reflexió, per veure si s'estan aplicant aquests criteris de transversalitat en el vostre centre. Quines modalitats?, Quins obstacles creieu apareixen per portar-ho a terme? A quin nivell?

3. PROPOSTES I CONCLUSIONS

- Enumerar altres noves formes de treball educatiu no explicitades.
- Proposta de bones pràctiques professionals.
- Obstacles per desenvolupar aquestes noves formes de treball.
- Altres.